DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

5. oktober 2006 *

I sag C-377/03,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 9. september 2003,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Wilms og C. Giolito, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Belgien ved E. Dominkovits samt A. Goldman og M. Wimmer, som befuldmægtigede, bistået af avocat B. van de Walle de Ghelcke,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer), M. Ilešič og E. Levits,

generaladvokat: C. Stix-Hackl
justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc-Sławiczek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. maj 2005,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 26. januar 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i sin stævning nedlagt følgende påstande:

Det fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, 9, 10 og 11 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000 om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 130, s. 1), som med virkning fra den 31. maj 2000 har ophævet og erstattet Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/89 af 29. maj 1989 om gennemførelse af afgørelse 88/376/EØF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 155, s. 1), hvis formål er identisk, idet det

— ikke forskriftsmæssigt har afviklet visse forsendelsesdokumenter (TIR-carneter) med det resultat, at de egne indtægter, der følger heraf, ikke er blevet bogført korrekt og ikke er stillet rettidigt til rådighed for Kommissionen, og

— ikke har underrettet Kommissionen om alle andre ubestridte toldbeløb, som med hensyn til den manglende afvikling af TIR-carneter er blevet behandlet på samme måde af de belgiske toldmyndigheder siden 1996 (opført på »B-regnskabet« i stedet for på »A-regnskabet«)

— har afvist at betale de morarenter, der er påløbet de skyldige beløb, til Kommissionen.

Retsforskrifter

TIR-konventionen

2 Toldkonventionen om international godstransport på grundlag af TIR-carneter (herefter »TIR-konventionen«) blev undertegnet den 14. november 1975 i Genève (Schweiz). Kongeriget Belgien er kontraherende part i konventionen, hvilket tillige

gælder Det Europæiske Fællesskab, der tiltrådte konventionen ved Rådets forordning (EØF) nr. 2112/78 af 25. juli 1978 (EFT L 252, s. 1). Konventionen trådte i kraft for Fællesskabet den 20. juni 1983 (EFT L 31, s. 13).

3 TIR-konventionen bestemmer navnlig, at varer, som transporteres i henhold til den ved konventionen indførte TIR-procedure, ikke ved gennemkørselstoldstederne belægges med ind- eller udførselstold eller -afgifter eller depositum herfor.

4 Med henblik på gennemførelsen af disse forenklinger kræves det i henhold til TIR-konventionen, at varerne under hele transporten ledsages af et standarddokument, et TIR-carnet. Dette dokument anvendes med henblik på at kontrollere, om transporten gennemføres forskriftsmæssigt. Desuden kræves det i henhold til konventionen, at transporterne garanteres af organisationer, der er autoriseret af de kontraherende parter i henhold til bestemmelserne i TIR-konventionens artikel 6.

5 TIR-konventionens artikel 6, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Hver kontraherende part kan på de betingelser og mod de garantier, som den foreskriver, autorisere organisationer til enten direkte eller gennem korresponderende organisationer at udfærdige TIR-carneter og til at optræde som garanter.«

6 TIR-carnetet består af en række ark, der omfatter et blad nr. 1 og et blad nr. 2, med tilsvarende taloner, hvoraf fremgår alle de nødvendige oplysninger. Der anvendes et sæt blade for hvert område, der krydses. Ved transportens start afrives blad nr. 1 ved afgangstoldstedet. Afviklingen sker efter returnering af blad nr. 2 fra udgangs-

toldstedet, der befinder sig på samme toldområde. Denne procedure gentages, hver gang et område krydses, idet der anvendes forskellige sæt blade, der findes i samme carnet.

7 TIR-carneterne trykkes og distribueres af Den Internationale Vejtransportunion (»International Road Transport Union«, herefter »IRU«), der har hjemsted i Genève. Udlevering til brugerne foretages af de nationale garanterende organisationer, der er autoriseret hertil af administrationen i de kontraherende stater. TIR-carnetet udstedes af den garanterende organisation i afgangslandet, og den garanti, der stilles, er dækket af IRU og en pool af forsikrere med hjemsted i Schweiz (herefter »forsikringspoolen«).

8 TIR-konventionens artikel 8 bestemmer følgende:

»1. Den garanterende organisation skal forpligte sig til at betale skyldige ind- eller udførselstold- og afgiftsbeløb med tillæg af eventuelle morarenter, som er påløbet i henhold til toldlovene og toldbestemmelserne i det land, i hvilket en uregelmæssighed er konstateret i forbindelse med en TIR-transport. Organisationen skal være solidarisk ansvarlig med de personer, der er ovennævnte beløb skyldige, for betalingen af disse beløb.

2. I tilfælde, hvor en kontraherende parts love og bestemmelser ikke giver hjemmel til betaling af skyldige indførsels- eller udførselstold- og afgiftsbeløb som bestemt i stk. 1 ovenfor, skal den garanterende organisation under samme betingelser forpligte sig til at betale et beløb, som svarer til summen af skyldige ind- eller udførselstold- og afgiftsbeløb med tillæg af eventuelle morarenter.

3. Hver kontraherende part skal fastsætte det maksimale beløb pr. TIR-carnet, som kan fordres hos den garanterende organisation i henhold til bestemmelserne i stk. 1 og 2 ovenfor.

4. Den garanterende organisations ansvar over for det land, hvor afgangstoldstedet er beliggende, indtræder fra det tidspunkt, hvor TIR-carnetet er modtaget af det pågældende toldsted. I de efterfølgende lande, gennem hvilke varerne transporteres under TIR-proceduren, indtræder dette ansvar fra det tidspunkt, hvor varerne indføres [...]

5. Den garanterende organisations ansvar skal ikke blot omfatte de varer, der er opregnet i TIR-carnetet, men tillige varer, som, skønt ikke opregnet i dette, måtte befinde sig i den forseglede del af vejkøretøjet eller containeren. Ansvaret omfatter ikke andet gods.

6. Ved fastsættelsen af de told- og afgiftsbeløb, som omhandles i nærværende artikels stk. 1 og 2, skal de i TIR-carnetet anførte angivelser vedrørende varerne antages at være korrekte, medmindre andet bevises.

7. Når de i nærværende artikels stk. 1 og 2 anførte beløb er forfaldne til betaling, skal de kompetente myndigheder så vidt muligt forlange indfrielse hos den (eller de) direkte ansvarlige person(er), før der rettes krav mod den garanterende organisation.«

9 TIR-konventionens artikel 11 har følgende ordlyd:

»1. I tilfælde, hvor et carnet ikke er afviklet eller er afviklet med forbehold, skal vedkommende kompetente myndigheder ikke være berettiget til at afkræve den garanterende organisation de i artikel 8, stk. 1 og 2, nævnte beløb, medmindre de inden for et år regnet fra den dag, da TIR-carnetet blev afgivet, skriftligt har meddelt organisationen, at carnetet ikke er afviklet eller afviklet med forbehold. Samme bestemmelse skal gælde i tilfælde, hvor afviklingen er opnået på utilbørlig vis eller svigagtig måde, men perioden skal i så fald være på 2 år.

2. Krav på betaling af de beløb, som omhandles i artikel 8, stk. 1 og 2, skal fremsættes over for den garanterende organisation tidligst 3 måneder og senest 2 år regnet fra den dag, da organisationen modtog meddelelse om, at carnetet ikke var afviklet eller var afviklet med forbehold, eller at afviklingen var opnået på utilbørlig vis eller svigagtig måde. [Imidlertid skal der i de tilfælde, hvor der inden for ovennævnte frist på 2 år bliver anlagt en retssag, fremsættes krav på betaling inden 1 år regnet fra den dag retsafgørelsen får retskraft. (O.a.: Domstolens oversættelse).]

3. Den garanterende organisation skal have tilstået en frist på 3 måneder regnet fra det tidspunkt, da kravet om betaling blev fremsat, til betaling af det afkrævede beløb. Betalte beløb skal refunderes organisationen, såfremt det inden for et tidsrum af 2 år regnet fra den dag, da kravet om betaling blev fremsat, på tilfredsstillende måde er godtgjort over for toldmyndighederne, at der ingen uregelmæssigheder havde fundet sted med hensyn til den pågældende transport.«

Fællesskabets toldbestemmelser

10 Artikel 451 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF- toldkodeks (EFT L 253, s. 1, herefter »gennemførelsesforordningen«), som trådte i kraft den 1. januar 1994, bestemmer følgende:

»1. Når en vare i overensstemmelse med [EF-toldkodeksens] artikel 91, stk. 2, litra b) og c), og artikel 163, stk. 2, litra b), forsendes fra et sted til et andet i Fællesskabets toldområde:

— under ordningen for international godstransport på grundlag af TIR-carneter (TIR-konventionen)

— på grundlag af ATA-carnet (ATA-konventionen)

anses Fællesskabet, når der benyttes et TIR-carnet eller et ATA-carnet til en sådan forsendelse, for at udgøre et enkelt område.

[...]«

11 Gennemførelsesforordningens artikel 454 har følgende ordlyd:

»1. Denne artikel gælder uanset TIR-konventionens og ATA-konventionens særlige bestemmelser vedrørende de garanterede sammenslutningers ansvar i forbindelse med benyttelse af et TIR-carnet eller et ATA-carnet.

2. Konstateres det, at der under eller i forbindelse med en forsendelse på grundlag af et TIR-carnet eller en transitforsendelse på grundlag af et ATA-carnet er begået en overtrædelse eller uregelmæssighed i en bestemt medlemsstat, inddriver denne medlemsstat importafgifter og andre afgifter, der eventuelt er forfaldet til betaling, i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne eller de nationale bestemmelser, uden at det berører spørgsmålet om strafforfølgning.

3. Er det ikke muligt at fastslå, hvor overtrædelsen eller uregelmæssigheden er begået, anses denne for at være begået i den medlemsstat, hvor den er konstateret, medmindre der inden for den i artikel 455, stk. 1, fastsatte frist på en for toldmyndighederne tilfredsstillende måde enten føres bevis for, at forsendelsen er gennemført forskriftsmæssigt, eller det påvises, hvor overtrædelsen eller uregelmæssigheden faktisk er begået.

[...]«

12 Forordningens artikel 455, stk. 1 og 2, bestemmer følgende:

»1. Konstateres det, at der under eller i forbindelse med en forsendelse på grundlag af et TIR-carnet eller en transitforsendelse på grundlag af et ATA-carnet er begået en overtrædelse eller en uregelmæssighed, meddeler toldmyndighederne indehaveren af TIR- eller ATA-carnetet og de garanterende organisationer dette inden for den frist, der er angivet i artikel 11, stk. 1, i TIR-konventionen, eller i artikel 6, stk. 4, i ATA-konventionen.

2. Der føres bevis for, at den forsendelse, der er foretaget på grundlag af et TIR- eller et ATA-carnet som omhandlet i artikel 454, stk. 3, første afsnit, er gennemført forskriftsmæssigt inden for den frist, der er fastsat i artikel 11, stk. 2, i TIR-konventionen eller i artikel 7, stk. 1 og 2, i ATA-konventionen.«

13 Fra den 1. januar 1992 til den 31. december 1993 var for det første artikel 10, stk. 1 og 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 719/91 af 21. marts 1991 om benyttelse inden for Fællesskabet af TIR-carneter og ATA-carneter som forsendelsesdokumenter (EFT L 78, s. 6), hvis ordlyd i det væsentlige er identisk med gennemførelsesforordningens artikel 454, stk. 1 og 2, og for det andet artikel 2, stk. 1 og 2, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1593/91 af 12. juni 1991 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 719/91 (EFT L 148, s. 11), som har samme ordlyd som gennemførelsesforordningen s artikel 455, stk. 1 og 2, gældende.

14 Gennemførelsesforordningens artikel 457 bestemmer:

»Når en forsendelse kommer ind i Fællesskabets toldområde eller påbegyndes ved et afgangstoldsted beliggende i Fællesskabets toldområde, jf. artikel 8, stk. 4, i TIR-

konventionen, bliver eller er den garanterende sammenslutning ansvarlig over for myndighederne i hver enkelt af de medlemsstater, hvis territorier TIR-transporten passerer indtil udpassagestedet i Fællesskabets toldområde eller bestemmelsestoldstedet i dette område.«

Ordningen for Fællesskabernes egne indtægter

15 I forordning nr. 1552/89, afsnit I, der har overskriften »Almindelige bestemmelser«, bestemmes det i artikel 2:

»1. Ved anvendelsen af denne forordning foreligger der en fordring fra Fællesskabet på de i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i afgørelse 88/376/EØF, Euratom omhandlede egne indtægter, så snart medlemsstatens kompetente tjenestegren har meddelt debitor det skyldige beløb. Denne meddelelse skal afgives under iagttagelse af alle relevante fællesskabsforskrifter, så snart debitor kendes, og når de kompetente administrative myndigheder kan beregne fordringens størrelse.

[...]«

16 Denne bestemmelse blev med virkning fra den 14. juli 1996 ændret ved Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 1355/96 af 8. juli 1996 (EFT L 175, s. 3), hvis indhold er blevet gentaget i artikel 2 i forordning nr. 1150/2000, som har følgende ordlyd:

»1. Med henblik på anvendelsen af nærværende forordning opstår der en fordring for Fællesskaberne på de i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i afgørelse 94/728/EF, Euratom omhandlede egne indtægter, når toldbestemmelsernes betingelser om bogføring af fordringen er opfyldt, og beløbet er meddelt debitor.

2. Den i stk. 1 omhandlede fastlæggelse anses for at have fundet sted på den i toldbestemmelserne fastsatte bogføringsdato.

[...]«

17 I forordning nr. 1552/89, afsnit II, der har overskriften »Bogføring af egne indtægter«, bestemmes det i artikel 6, stk. 1, og artikel 6, stk. 2, litra a) og b) [efter ændring nu artikel 6, stk. 1, og artikel 6, stk. 3, litra a) og b), i forordning nr. 1150/2000]:

»1. Et regnskab over egne indtægter, opdelt efter indtægternes art, føres af hver medlemsstats finansforvaltning eller af det af hver medlemsstat udpegede organ.

2. a) De i henhold til artikel 2 konstaterede fordringer opføres, med forbehold af litra b), i regnskabet [normalt betegnet »A-regnskabet«] senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev konstateret.

b) De fordringer, der er konstateret, men ikke opført i det regnskab, der er omhandlet i litra a), fordi de endnu ikke er [...] [inddrevet], og der ikke er stillet sikkerhed, opføres inden for den i litra a) fastsatte frist i et særskilt regnskab [normalt betegnet »B-regnskabet«]. Medlemsstaterne kan benytte samme fremgangsmåde, når fordringer, der er konstateret og dækket af garantier, anfægtes og forventes at blive ændret som følge af de opståede uoverensstemmelser.«

18 I forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 har artikel 9 i afsnit III med overskriften »Overdragelse af egne indtægter« følgende ordlyd:

»1. Som fastlagt i artikel 10 fører hver enkelt medlemsstat egne indtægter til kredit for den konto, som med henblik herpå er oprettet i Kommissionens navn hos medlemsstatens finansforvaltning eller hos det af medlemsstaten udpegede organ.

Denne konto føres vederlagsfrit.

2. De krediterede beløb omregnes af Kommissionen og opføres på dens regnskab [...]«

19 I artikel 10, stk. 1, i samme afsnit III i henholdsvis forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 bestemmes:

»Efter fradrag af 10% i opkrævningsomkostninger, jf. artikel 2, stk. 3, i afgørelse 88/376/EØF, Euratom [henholdsvis afgørelse 94/728/EF, Euratom] foretages den i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i [disse afgørelser] omhandlede kreditering senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev fastlagt i henhold til artikel 2.

For de fordringer, som er opført i [B-regnskaber] i henhold til [henholdsvis artikel 6, stk. 2, litra b), og artikel 6, stk. 3, litra b)], skal krediteringen dog foretages senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen er [...] [inddrevet].«

20 Artikel 11, der også er indeholdt i afsnit III i forordning nr. 1552/89, henholdsvis forordning nr. 1150/2000, lyder som følger:

»Enhver forsinkelse af krediteringen af den i artikel 9, stk. 1, foreskrevne konto medfører, at den pågældende medlemsstat skal betale en rente, hvis sats er lig med den på forfaldsdagen på medlemsstatens pengemarked gældende rentesats for kortfristet finansiering forhøjet med 2 procentpoint. Denne sats forhøjes med 0,25 procentpoint for hver måneds forsinkelse. Den således forhøjede sats anvendes på hele forsinkelsesperioden.«

21 Disse forordningers artikel 17, stk. 1 og 2, som er indeholdt i afsnit VII med overskriften »Kontrolforskrifter«, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for, at de beløb, som svarer til de i henhold til artikel 2 konstaterede fordringer, stilles til Kommissionens rådighed efter de i denne forordning indeholdte regler.

2. Medlemsstaterne er kun fritaget for at stille beløb svarende til de konstaterede fordringer til Kommissionens rådighed, såfremt disse beløb ikke har kunnet inddrives på grund af force majeure. Medlemsstaterne kan i øvrigt i visse tilfælde undlade at stille disse beløb til Kommissionens rådighed, når det efter en dybtgående undersøgelse af alle relevante oplysninger om det pågældende tilfælde viser sig, at det definitivt er umuligt at foretage inddrivelsen af grunde, som ikke kan tilskrives dem. [...]«

Den administrative procedure

22 Kommissionens tjenestegrene udførte kontrol vedrørende de traditionelle egne indtægter i Belgien fra den 18. til den 22. november 1996 og fra den 1. til den 5. december 1997. Det fremgår af de pågældende kontrolrapporter, at der inden for rammerne af ordningen med toldforsendelse var uregelmæssigheder med hensyn til fastlæggelse, bogføring og overdragelse af egne indtægter samt med hensyn til anvendelse af TIR-proceduren. Disse uregelmæssigheder skyldtes manglende eller forsinket betaling af egne indtægter til Kommissionen på grund af manglende iagttagelse af bogføringsbestemmelserne i artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1552/89.

23 Hvad angår kontrollen i 1996 blev de i kontrolrapporten nævnte uregelmæssigheder endnu en gang meddelt de belgiske myndigheder af Kommissionen ved skrivelse af 12. maj 1999. For så vidt angår kontrollen i 1997 konstaterede Kommissionen, at de belgiske myndigheder ikke havde foretaget nogen bogføring i de sager, der fremgår af tabel 1 og 2 i kontrolrapporten, for så vidt angik TIR-carneter, der ikke var afviklet, af de konstaterede beløb, der var stillet sikkerhed for, og som ikke var anfægtet. De omhandlede beløb blev først bogført i B-regnskabet efter Kommissionens kontrol, med den begrundelse, at den garanterende organisation havde anfægtet de fremsendte påkrav.

24 Da Kommissionen var af den opfattelse, at gælden ikke var anfægtet af debitor, anmodede den ved skrivelse af 2. februar 2000 om, at beløbene blev bogført i A-regnskabet. De belgiske myndigheder blev endvidere anmodet om at fremsende en oversigt for perioden fra den 1. januar 1995 til den 1. december 1997 over alle TIR-carneter, der ikke var blevet afviklet, med angivelse af, hvornår fordringerne blev konstateret og bogført. De blev ligeledes anmodet om af egen drift at bogføre alle beløb, der var dækket af en garanti, og som ikke var anfægtet, i A-regnskabet.

25 I deres svarskrivelse af 12. februar 2001 om kontrollen i 1996 og af 31. maj 2000 om kontrollen i 1997 anfægtede de belgiske myndigheder Kommissionens klagepunkter.

26 Da Kommissionen ikke var overbevist af Kongeriget Belgiens argumenter, fremsendte den en åbningsskrivelse af 23. oktober 2001 til denne medlemsstat, hvori den på ny fremførte sit synspunkt og anmodede de belgiske myndigheder om at fremkomme med deres bemærkninger hertil. De belgiske myndigheder svarede ved skrivelse af 17. januar 2002, hvori de endnu en gang anfægtede Kommissionens argumentation.

27 Da den ikke var tilfreds med besvarelsen, sendte Kommissionen den 26. juni 2002 en begrundet udtalelse til Kongeriget Belgien. Sidstnævnte blev anmodet om at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme den begrundede udtalelse inden for en frist på to måneder fra modtagelsen heraf. De belgiske myndigheder svarede ved skrivelse af 6. september 2002, hvori de fastholdt deres synspunkt.

28 Under disse omstændigheder har Kommissionen anlagt den foreliggende sag.

Om formaliteten med hensyn til søgsmålet

Parternes argumenter

29 Kongeriget Belgien har for det første gjort gældende, at Kommissionen ikke inden for rammerne af denne sag kan anføre anbringender vedrørende tilsidesættelse af bestemmelser i forordning nr. 1150/2000, som udspringer af forordning nr. 1552/89, som ændret ved forordning nr. 1355/96, der trådte i kraft den 14. juli 1996. Sådanne anbringender kan ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt som de ikke bygger på bestemmelserne i forordning nr. 1552/89 i den oprindelige affattelse, som var gældende på tidspunktet for sagens faktiske omstændigheder, idet betalingsanmodningerne vedrørende alle de omhandlede TIR-carneter blev udstedt før den 14. juli 1996.

30 Stævningen er for det andet uden genstand og kan dermed ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt som den vedrører den forsinkede bogføring af beløbene i B-regnskabet. Denne bogføring fandt således sted efter Kommissionens meddelelse af kontrolrapporten, dvs. før fremsendelsen af den begrundede udtalelse. Den manglende bogføring kan således ikke længere gøres til genstand for et traktatbrudssøgsmål.

31 Hvad angår den første formalitetsindsigelse har Kommissionen anført, at betingelserne for, at der opstår en fordring for Fællesskabet på en toldskyld, er forblevet de samme før og efter den ved forordning nr. 1150/2000 gennemførte kodificering, idet bestemmelserne i forordning nr. 1552/89, som ændret ved forordning nr. 1355/96, ikke har haft betydning for de omhandlede bestemmelser inden for rammerne af nærværende søgsmål. Dette synspunkt deles i øvrigt af Kongeriget Belgien, som har anerkendt, at artikel 2 i forordning nr. 1150/2000 fastsætter fire betingelser, som er identiske med de betingelser, der er fastsat i artikel 2 i forordning nr. 1552/89. Den første formalitetsindsigelse skal således forkastes.

32 Hvad angår indsigelsen om, at søgsmålet til dels skal afvises, for så vidt som det vedrører den forsinkede bogføring af beløbene i B-regnskabet, har Kommissionen anført, at for størstedelen af de 33 tilfældes vedkommende havde de belgiske myndigheder intet bogført hverken i B-regnskabet eller, så meget desto mindre, i A-regnskabet på tidspunktet for den i november 1996 gennemførte kontrol. De omhandlede beløb er først blevet bogført i B-regnskabet i december 1997. Eftersom Kongeriget Belgien har nægtet at fremsende de øvrige lignende sager, kan det ikke udelukkes, at der foreligger andre tilfælde, hvor der ikke har fundet en bogføring sted. Den fejlagtige bogføring i B-regnskabet i stedet for en bogføring i A-regnskabet, har i øvrigt betydet en forsinket bogføring, således at der er påløbet morarenter.

Domstolens bemærkninger

33 Hvad angår første formalitetsindsigelse bemærkes, at spørgsmålet, om der foreligger et traktatbrud under en i medfør af artikel 226 EF anlagt sag, ifølge Domstolens praksis skal behandles i lyset af den fællesskabslovgivning, der var gældende på tidspunktet for udløbet af den frist, som Kommissionen har givet den pågældende medlemsstat til at rette sig efter den begrundede udtalelse (jf. bl.a. dom af 10.9.1996, sag C-61/94, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3989, præmis 42, og af 9.11.1999, sag C-365/97, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 7773, præmis 32).

34 Selv om påstandene i stævningen i princippet ikke kan udvides i forhold til de overtrædelser, der er angivet i den begrundede udtalelses konklusion og i åbningsskrivelsen, står det dog fast, at Kommissionen har adgang til at få en traktatbrudspåstand prøvet for så vidt angår forpligtelser, der har deres oprindelse i en — senere ændret eller ophævet — fællesskabsretsakts oprindelige affattelse, når disse fortsat består i henhold til nye bestemmelser. Sagens genstand kan derimod ikke udvides til også at omfatte forpligtelser i henhold til nye bestemmelser, der ikke findes tilsvarende i vedkommende retsakts oprindelige affattelse, idet dette ville være en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter med hensyn til traktatbrudsprocedurens lovlighed (jf. i denne retning dom af 12.6.2003, sag C-363/00, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 5767, præmis 22).

35 Kommissionen kan følgelig med rette nedlægge påstand om, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, 9, 10 og 11 i forordning nr. 1150/2000.

36 Hvad angår den anden formalitetsindsigelse bemærkes, at der består en uadskillelig forbindelse mellem forpligtelsen til for det første at fastlægge Fællesskabets egne indtægter, pligten til at kreditere dem på Kommissionens konto inden for de fastsatte frister og endelig pligten til at betale morarenter (jf. bl.a. dom af 16.5.1991, sag C-96/89, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. I, s. 2461, præmis 38).

37 Følgelig kan det ikke i det tilfælde, hvor Kommissionens klagepunkt om fejlagtig bogføring af toldskyld og forsinket overdragelse af de hertil svarende egne indtægter måtte være begrundet, udelukkes, at samtlige retsvirkninger af traktatbruddet ikke er blevet bragt ud af verden ved udløbet af fristen ifølge den begrundede udtalelse, navnlig betalingen af morarenter i henhold til forordning nr. 1150/2000. Der består derfor en interesse i, at det påståede traktatbrud i givet fald fastslås (jf. i denne retning dom af 14.4.2005, sag C-104/02, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 2689, præmis 45 og 46).

38 Som Domstolen har fastslået i præmis 47 i dommen af 12. juni 2003 i sagen Kommissionen mod Italien, udgør en medlemsstats tilsidesættelse af en forpligtelse i henhold til fællesskabsretten i sig selv et traktatbrud, og den omstændighed, at det forhold, at tilsidesættelsen ikke har haft skadelige virkninger, og at den pågældende medlemsstat ikke har fået nogen fordel af tilsidesættelsen, er irrelevant.

39 Denne formalitetsindsigelse skal således ligeledes forkastes.

Om realiteten

Om det første klagepunkt vedrørende uregelmæssigheder i forbindelse med behandlingen af visse TIR-carneter, således at de egne indtægter hverken er blevet bogført korrekt eller overført rettidigt

Parternes argumenter

40 Kommissionen har anført, at dens tjenestegrene i forbindelse med den kontrol, der blev gennemført i Belgien i november 1996 og december 1997, konstaterede visse uregelmæssigheder med hensyn til fastlæggelse, bogføring og overdragelse af egne indtægter samt med hensyn til anvendelse af TIR-proceduren i forbindelse med transporter, som de belgiske toldmyndigheder har behandlet i perioden 1992-1994.

41 Hvad angår de uregelmæssigheder, der blev opdaget i 1996, havde de belgiske myndigheder i 20 tilfælde ud af de 33 TIR-transporter, der ikke var afviklede, først bogført de konstaterede fordringer i B-regnskabet et år efter den af Kommissionens tjenestegrene udførte kontrol. I to tilfælde var toldskylden endvidere forældet, idet toldmyndighederne ikke rettidigt havde fremsendt de krævede meddelelser, nemlig henholdsvis meddelelsen om TIR-carnetets manglende afvikling til den garanterende organisation og betalingsanmodningen til debitor og/eller den garanterende organisation. Hvad angår disse to tilfælde var en overførsel af et bestemt beløb forhøjet med morarenter til Kommissionens konto blevet accepteret af de belgiske myndigheder, men var aldrig blevet gennemført.

42 I andre tilfælde havde de belgiske myndigheder, når de TIR-carneter, der var afgivet i 1993, var dækket af en garanti, bogført de tilsvarende beløb i A-regnskabet efter fristen fastsat i artikel 6, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1552/89 [nu artikel 6, stk. 3, litra a), i forordning nr. 1150/2000] efter at have modtaget betalingen af de pågældende beløb fra den garanterende organisation i august 1999. I henhold til gennemførelsesforordningens artikel 455 og TIR-konventionens artikel 11 burde de belgiske myndigheder have fastlagt de pågældende egne indtægter senest 15 måneder efter afgivelsen af TIR-carneterne og bogført dem i A-regnskabet senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev konstateret.

43 Hvad angår flere TIR-carneter for et samlet beløb på mere end 156 mio. BEF, som ligeledes var dækket af en garanti, og som ikke var blevet anfægtet af debitor, havde de belgiske myndigheder ikke bogført de tilsvarende beløb i A-regnskabet, fordi den garanterende organisation havde gjort indsigelser som følge af visse bindende foranstaltninger indledt mod den. I denne anledning blev de belgiske myndigheder anmodet om mere generelt at give udtryk for deres holdning vedrørende bogføring af TIR-carneter, som ikke var blevet afviklet, under omstændigheder som de i denne doms præmis 42 beskrevne, og af egen drift at bogføre ethvert beløb, der var dækket af en garanti, og som ikke var anfægtet, i A-regnskabet, og dette skulle ske inden for den frist, der var fastsat i de fællesskabsretlige bestemmelser.

44 Ved kontrollen i 1997 konstaterede Kommissionens tjenestegrene, at de belgiske myndigheder ikke havde foretaget nogen bogføring i de sager, der fremgår af tabel 1 og 2 i kontrolrapporten, for så vidt angik TIR-carneter, der ikke var afviklet, selv om det drejede sig om konstaterede beløb, der var stillet sikkerhed for, og som ikke var anfægtet af debitor. Efter denne kontrol bogførte de belgiske myndigheder beløbene i B-regnskabet, idet de henviste til den sag, som den garanterende organisation havde anlagt til prøvelse af de fremsendte påkrav.

45 Kommissionen har i sin replik præciseret, at inden for rammerne af nærværende sag har den foreholdt Kongeriget Belgien, at det først et år efter Kommissionens kontrol fastlagde fordringerne, mens medlemsstatens myndigheder havde haft kendskab til uregelmæssighederne længe før denne kontrol. Kongeriget Belgien foreholdes endvidere, at det ikke har bogført de tilsvarende beløb i A-regnskabet, selvom der var stillet garanti for beløbene, og de ikke var anfægtet før udløbet af den bindende bogføringsfrist i artikel 6, stk. 3, litra a), i forordning nr. 1150/2000, og at medlemsstaten ikke har overført disse beløb til Kommissionen i overensstemmelse med samme forordnings artikel 9 og artikel 10, stk. 1. Endelig foreholdes medlemsstaten ikke at have overført det tilsvarende beløb i to tilfælde af tilsidesættelse, som de pågældende myndigheder var bekendt med, og ikke at have meddelt Kommissionen oplysninger vedrørende andre lignende sager.

46 Kommissionen har forkastet de argumenter, som den belgiske regering har fremført som begrundelse for uregelmæssighederne og den forsinkede bogføring, som blev opdaget under de to omhandlede kontrolbesøg. Denne forsinkelse går langt ud over den frist, der er fastsat i artikel 6, stk. 3, i forordning nr. 1150/2000, såvel for bogføring i A-regnskabet som for bogføring i B-regnskabet. Forsinkelsen af bogføring i A-regnskabet førte til, at de egne indtægter blev stillet for sent til rådighed, og der påløber derfor morarenter.

47 De belgiske myndigheders argumentation, hvorefter den omstændighed, at der hverken i fællesskabsretten eller i belgisk ret findes en frist for anfægtelse af toldskyld, berettiger muligheden for at foretage en sådan anfægtelse efter udløbet af fristen for bogføring af gælden i forordning nr. 1150/2000, kan ikke accepteres. En

sådan argumentation ville således ophæve den effektive virkning af forordningens artikel 6, stk. 3, hvis formål er at sikre, at ordningen med Fællesskabets egne indtægter fungerer korrekt. Kommissionen er af den opfattelse, at den automatik, der er fastsat i forordningens artikel 11, vedrørende betalingen af morarenter, finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor den pågældende medlemsstat har angivet en forsinkelse i bogføringen.

48 Den blotte omstændighed, at fordringen ikke er blevet betalt, kan i øvrigt ikke fortolkes som en »anfægtelse« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 6, stk. 3, litra b), i forordning nr. 1150/2000, idet debitor kan have undladt at betale gælden af andre grunde, såsom fejl eller forglemmelser. De belgiske myndigheder har i øvrigt intet fremført til støtte for den betragtning, at de konstaterede fordringer har været genstand for anfægtelser, som kunne føre til annullation af gælden.

49 Hvad angår spørgsmålet, om de toldfordringer, der har været genstand for kontrollen i 1997, skal betragtes som værende dækket af en samlet garanti, er Kommissionen af den opfattelse, at garantierne i det mindste delvist er tilstrækkelige til at dække den pågældende gæld. Der foretages ingen sondring mellem garantiernes kvalitet, således at de pågældende beløb, som er dækket af en garanti, ligeledes burde have været bogført i A-regnskabet og overført til Kommissionen inden for de fastsatte frister.

50 Kommissionen har ligeledes afvist, at de garanterende organisationers blotte anfægtelse kan berettige bogføringen af de pågældende fordringer i B-regnskabet. Hvad angår de TIR-carneter, som er anført i kontrolrapporten af november 1996, er de betingelser, der er opregnet i artikel 6, stk. 3, litra b), i forordning nr. 1150/2000, ikke opfyldt hverken for de TIR-carneter, for hvilke de belgiske myndigheder i mellemtiden har overført toldbeløbene, eller for dem, som stadig er bogført i B-regnskabet. Hvad angår de TIR-carneter, der er omfattet af kontrolrapporten af december 1997, forholder det sig på samme måde med hensyn til et vist antal sager. I alle disse tilfælde burde de belgiske myndigheder i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 455 og TIR-konventionens artikel 11 have fastlagt de

pågældende egne indtægter senest 15 måneder (12 + 3) efter afgivelsen af de pågældende TIR-carneter og bogført dem i A-regnskabet inden for fristen, idet det drejer sig om beløb, som er dækket af en garanti, og som debitor ikke har anfægtet.

51 Kommissionen er af den opfattelse, at den garanterende organisations anfægtelse for det første vedrørte dennes overtagelse af gælden og ikke gældens gyldighed. En sådan anfægtelse er under alle omstændigheder ikke afgørende i nærværende sag, idet den er sket efter det tidspunkt, hvor de pågældende fordringer burde have været bogført i A-regnskabet og stillet til rådighed for Kommissionen.

52 Den belgiske regering har blot fremført visse muligheder uden at klarlægge grunden eller grundene til den garanterende organisations anfægtelse af fordringerne, selv om bevisbyrden for sådanne grunde påhviler medlemsstatens myndigheder. Kommissionen har anført, at i visse tilfælde har organisationen alene fremsat indsigelse mod fordringerne via en stævning indgivet måneder eller et år efter fremsendelsen af betalingsanmodningen. Kommissionen har anført, at de beløb, der er dækket af en TIR-garanti, og som ikke er anfægtet, burde have været bogført i A-regnskabet og således have været overført til Kommissionen, før opsigelsen af forsikringskontrakten fra forsikringspoolen fandt sted.

53 Hvad angår fordringer, der udspringer af de sager, som blev undersøgt ved kontrollen i 1996, har Kommissionen fastholdt, at det er tidspunktet for begyndelsen af TIR-proceduren og for garantistillelsen, der er afgørende. Da disse sager på det tidspunkt, hvor toldbeløbene burde have været stillet til rådighed til Kommissionen, ikke havde været genstand for nogen anfægtelse, burde beløbene have været bogført i A-regnskabet. Den omstændighed, at de pågældende sager er omfattet af den voldgiftssag mod forsikringspoolen, som IRU har indledt, ændrer ikke deres status af fordringer, der ikke er anfægtet på forfaldstidspunktet. Hvad angår de fordringer, der

udspringer af sagerne undersøgt ved kontrollen i 1997, kan forsikringspoolens opsigelse af forsikringskontrakten ikke gøres gældende, for så vidt som der inden for rammerne af TIR-ordningen var stillet en garanti for alle de pågældende sager, og for så vidt som forsikringskontraktens opsigelse ikke havde rejst tvivl ved denne garanti.

54 Forordning nr. 1150/2000 sondrer ikke mellem kautioner, som er »ægte« eller »uægte«, »personlige« eller »reelle«. Medlemsstaterne kan frit fastlægge, hvilken type kaution de vil kræve, idet den eneste betingelse er, at garantien skal være effektiv og tilstrækkelig, idet medlemsstaterne og ikke Fællesskabet, såfremt dette ikke er tilfældet, skal bære konsekvenserne.

55 Kommissionen har præciseret, at bogføringen af egne indtægter i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1150/2000 er uadskilleligt forbundet med fastlæggelsen heraf, hvilket ikke forudsætter, at beløbene er blevet opkrævet, men blot, at de er blevet taget i betragtning. Forpligtelsen til at bogføre beløbene består, selv hvis medlemsstaterne ikke har opkrævet de pågældende midler.

56 Kommissionen har endelig anført, at de belgiske myndigheder tilsyneladende er af den opfattelse, at de 72 omhandlede sager var svigstilfælde. Den var imidlertid alene i besiddelse af oplysninger om de 33 tilfælde, som var omhandlet i rapporten vedrørende kontrollen i 1996. Den havde anmodet de belgiske myndigheder om for alle de øvrige tilfælde at oplyse de pågældende beløb. De belgiske myndigheder har ikke fremsendt alle de oplysninger, der blev anmodet om under kontrollen, og har således tilsidesat deres forpligtelse til loyalt samarbejde.

57 De belgiske myndigheder har ligeledes gjort gældende, at de ikke ville bringe straffesagen vedrørende svigtilfældene i fare ved en inddrivelse. Myndighederne har således forsøgt på grundlag af TIR-konventionens artikel 11, stk. 1, at berettige, at

der for alle sagerne gjaldt en forlænget frist på to år for meddelelsen om den manglende afvikling. For 31 ud af de 33 kontrollerede sager fandt de belgiske myndigheders meddelelse til den garanterende organisation imidlertid allerede sted inden for en meget kortere frist fra en dag til nogle måneder. Det påståede ønske om ikke at ville bringe straffesagen i fare berettiger endvidere ikke de belgiske myndigheders forlængede passivitet for så vidt angår inddrivelsen i forhold til indehaveren af TIR-carnetet eller den garanterende organisation. Fristen på to år, som de belgiske myndigheder har henvist til, gælder alene til fordel for den garanterende organisation, som kan føre bevis for TIR-transaktionens forskriftsmæssighed inden for en sådan forlænget frist, mens der i forholdet til debitor gælder en frist på et år.

58 Kongeriget Belgien er af den opfattelse, at nærværende tvist udspringer af den strukturkrise, som kendetegnede transportordningen med TIR-carneter fra 1995 til 1997 som følge af, at forsikringspoolen i slutningen af 1994 opsagde sin forsikringskontrakt med IRU og de garanterende organisationer, og efter dette tidspunkt afviste at betale toldskyld, opstået før udgangen af 1994. Alle sagerne var omfattet af den voldgiftssag mod forsikringspoolen, som IRU indledte med henblik på at opnå betaling af de udestående beløb af retslig vej. Voldgiftsretten frifandt forsikringspoolen i ca. en tredjedel af de 3 000 sager, idet denne ikke længere var ansvarlig for betalingen af toldskyld opstået før udgangen af 1994. IRU appellerede afgørelserne.

59 Hvad angår de TIR-carneter, som ikke er afviklet, og som er modtaget af de belgiske toldkontorer, var det ikke muligt at opnå frivillig betaling hverken fra debitor eller den garanterende belgiske organisation, idet sidstnævnte havde gjort indsigelse mod enhver fordring stammende fra et TIR-carnet. Da denne situation kunne medføre ændringer i fordringernes værdi, var en bogføring af de pågældende beløb i B-regnskabet i overensstemmelse med de fællesskabsretlige bestemmelser.

60 Med undtagelse af to TIR-carneter, for hvilke Kongeriget Belgien har anerkendt, at betalingsanmodning var forsinket, har Kommissionen ikke gjort gældende, at

fordringens fastlæggelse ikke var foretaget i overensstemmelse med artikel 2 i forordning nr. 1552/89. De for denne fastlæggelse nødvendige betingelser blev først opfyldt på det tidspunkt, hvor den garanterende organisation blev anmodet om at betale. Kongeriget Belgien har i modsætning til Kommissionen anført, at TIR-konventionens artikel 11, stk. 1, sammenholdt med artikel 11, stk. 2, klart fastsætter, at medlemsstaten skal fremsende sin betalingsanmodning til den garanterende organisation senest tre år (1 + 2) efter afgivelsen af TIR-carnetet, medmindre der — som i det foreliggende tilfælde — er tale om, at afviklingen er opnået på utilbørlig vis eller svigagtig måde, hvor fristen er fire år (2 + 2). For alle de omhandlede TIR-carneter, som er afviklet på utilbørlig vis eller svigagtigt, har fastlæggelsen af fordringen — som er sket inden for den lovlige frist efter lange undersøgelser for at bestemme beløbet og debitors identitet, som er afgørende for den pågældende fastlæggelse — fundet sted på et tidspunkt, hvor den tidligere forsikringspool ikke længere påtog sig sine forpligtelser.

61 Den belgiske regering er ligeledes af den opfattelse, dels at den omstændighed, at der er udstedt en garanti uanset dennes kvalitet ikke er tilstrækkeligt for en bogføring i A-regnskabet, dels at en bogføring i B-regnskabet er mulig selv hvis indehaveren af TIR-carnetet ikke formelt har anfægtet denne toldskyld.

62 For så vidt som formålet med artikel 6, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1552/89 er at undgå, at medlemsstaterne selv skal bære de toldbeløb, der ikke er inddrevet, skal en garanti i henhold til denne bestemmelse være stillet inden for den deri nævnte frist. I alle tilfælde er meddelelsen om inddrivelse fremsendt til den garanterende organisation før juli 1996, og for alle de omhandlede TIR-carneter udløb fristen for bogføringen af denne toldskyld i regnskabet for egne indtægter på et tidspunkt, hvor forsikringspoolen allerede havde opsagt forsikringsaftalen. Bogføringen af disse beløb i B-regnskabet er således berettiget indtil tidspunktet for den faktiske inddrivelse af garantien, hvis en sådan inddrivelse har fundet sted.

63 Under alle omstændigheder er den sondring for bogføring i B-regnskabet, som Kommissionen har anlagt, alt efter om betalingsanmodningen er blevet anfægtet af

den person, der er direkte ansvarlig, eller af den garanterende organisation, grundløs. Kommissionens holdning, hvorefter anfægtelsen skal fremsættes skriftligt inden for fristen for bogføring i regnskabet for egne indtægter (første dag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev konstateret), er i øvrigt i strid med fællesskabsretten og særligt forordning nr. 1552/89 og TIR-konventionen.

Domstolens bemærkninger

64 Som generaladvokaten har anført i punkt 49-51 i forslaget til afgørelse, er stævningens første klagepunkt opdelt i flere led. For det første er der nedlagt påstand om, at det fastslås, at de belgiske myndigheder har undladt at fremsende de krævede meddelelser for så vidt angår toldskylden stammende fra to af de TIR-carneter, der er omhandlet i nærværende sag (jf. denne doms præmis 41), og følgelig, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til forordning nr. 1150/2000, hvilket ikke er bestridt. For det andet er der nedlagt påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Belgien — i lyset af resultaterne af Kommissionens to kontroller med egne indtægter i forbindelse med andre godstransporter på grundlag af TIR-carneter afgivet i perioden fra 1992 til 1994 — i hvert fald i visse tilfælde dels har bogført egne indtægter stammende fra TIR-carneter, som ikke er afviklet forskriftsmæssigt, for sent, dels har bogført disse egne indtægter i B-regnskabet i stedet for at bogføre dem i A-regnskabet, hvilket har betydet, at de egne indtægter ikke er blevet stillet til rådighed for Kommissionen eller er blevet stillet til rådighed for sent. I denne forbindelse er det ubestridt, at størrelsen af de fordringer, som stammer fra TIR-carneter, som er afgivet i perioden fra 1992 til 1994, og som er omfattet af nærværende sag, er blevet bogført i B-regnskabet et år efter de kontroller, der blev gennemført i 1996 og 1997.

65 Det skal indledningsvis anføres, at for så vidt som den belgiske regering har anerkendt, at den ikke inden for den fastsatte frist har fremsendt de meddelelser, som kræves efter toldbestemmelserne, vedrørende den gæld, der stammer fra to af

TIR-carneterne omfattet af nærværende sag, hvilket har betydet, at denne toldskyld er blevet forældet, og følgelig, at forpligtelserne efter forordning nr. 1150/2000 er blevet tilsidesat, skal dette led af første klagepunkt tages til følge.

— Om den påståede forsinkede bogføring af fordringerne

66 Det følger af gennemførelsesforordningens artikel 454, stk. 2, at hvis det konstateres, at der under eller i forbindelse med en forsendelse på grundlag af et TIR-carnet er begået en overtrædelse eller uregelmæssighed i en bestemt medlemsstat, inddriver denne medlemsstat importafgifter og andre afgifter, der eventuelt er forfaldet til betaling, i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne eller de nationale bestemmelser, uden at det berører spørgsmålet om strafforfølgning. I dette tilfælde følger det af forordningens artikel 455, stk. 1, at toldmyndighederne meddeler indehaveren af TIR-carnetet og de garanterende organisationer dette inden for den frist, der er angivet i TIR-konventionens artikel 11, stk. 1, nemlig inden for et år regnet fra den dag, da TIR-carnetet blev afgivet af myndighederne, i tilfælde af manglende afvikling. Denne frist forlænges til to år, hvis afviklingen er opnået på utilbørlig vis eller svigagtig måde.

67 Ifølge TIR-konventionens artikel 11, stk. 2, skal krav på betaling fremsættes over for den garanterende organisation tidligst tre måneder og senest to år regnet fra den dag, da organisationen modtog meddelelse om, at carnetet ikke var afviklet, eller at afviklingen var opnået på utilbørlig eller svigagtig måde, undtagen i de tilfælde, hvor der inden for ovennævnte frist på to år bliver anlagt en retssag, i hvilke tilfælde der fremsættes krav på betaling inden et år regnet fra den dag, hvor retsafgørelsen får retskraft.

68 Det fremgår af de nævnte bestemmelser, at kravet om betaling af toldskylden i tilfælde af manglende afvikling i princippet skal fremsendes senest tre år efter datoen for TIR-carnetets afgivelse, en frist, som kan forlænges til fire år i tilfælde af, at afviklingen er opnået svigagtigt.

69 Det skal imidlertid præciseres, at idet formålet med gennemførelsesforordningens artikel 455, stk. 1, er at sikre, at myndighederne anvender bestemmelserne om opkrævning af toldskyld ensartet og hurtigt med henblik på, at Fællesskabets egne indtægter stilles til rådighed uden ophold (jf. analogt bl.a. dom af 14.4.2005, sag C-460/01, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. I, s. 2613, præmis 60, 63, 69 og 70), skal meddelelsen om tilsidesættelse eller uregelmæssigheder under alle omstændigheder fremsendes hurtigst muligt, nemlig når toldmyndighederne har fået kendskab til den pågældende tilsidesættelse eller uregelmæssighed, dvs. i givet fald — og som det er tilfældet i mindst 31 tilfælde i nærværende sag — længe før udløbet af fristerne på henholdsvis et år og i tilfælde af svig to år, som følger af TIR-konventionens artikel 11, stk. 1.

70 Kravet om betaling efter TIR-konventionens artikel 11, stk. 2, skal af samme grunde fremsendes, så snart toldmyndighederne er i stand til at gøre det, dvs. i givet fald — og som det er tilfældet i de fleste af de sager vedrørende kontrollen i 1996, som Kommissionen råder over tilstrækkelige informationer om — før udløbet af fristen på to år regnet fra meddelelsen til parterne om tilsidesættelse eller uregelmæssighed, dvs. fra februar 1995.

71 For så vidt som Kommissionen ikke har nedlagt påstand om, at der foreligger tilsidesættelse af bestemmelserne i TIR-konventionen og i gennemførelsesforordningen, men om tilsidesættelse af artikel 6 i forordning nr. 1150/2000 om bogføring af egne indtægter, skal det undersøges, hvorvidt Kongeriget Belgien ved først at have bogført de omstridte beløb et år efter Kommissionens kontrol i 1996 og 1997 har tilsidesat denne bestemmelse.

72 Det bestemmes i artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 1150/2000, at medlemsstaternes finansforvaltning eller det af hver medlemsstat udpegede organ skal føre et regnskab over egne indtægter. Ifølge artikel 6, stk. 3, litra a) og b), er medlemsstaterne forpligtede til at bogføre »de i henhold til artikel 2 konstaterede fordringer« senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken

fordringen blev konstateret, enten i A-regnskabet eller, hvis visse betingelser er opfyldt, i B-regnskabet.

73 Det følger af artikel 2, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1150/2000, at der »opstår« en fordring for Fællesskaberne på egne indtægter, når toldbestemmelsernes betingelser om »bogføring« af fordringen er opfyldt, og beløbet er »meddelt« debitor. Den i stk. 1 omhandlede fastlæggelse anses for at have fundet sted på den i toldbestemmelserne fastsatte »bogføringsdato«.

74 Hvad angår »bogføringen« og »meddelelsen« af fordringens størrelse til debitor henviser artikel 2 i forordning nr. 1150/2000 til toldbestemmelserne, hvilket vil sige gennemførelsesforordningen, TIR-konventionen og Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »EF-toldkodeksen«). Herefter skal en betalingsanmodning efter TIR-konventionens artikel 11, stk. 2, betragtes som en meddelelse i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 2 i forordning nr. 1150/2000.

75 Som Domstolen har udtalt i præmis 59 i dom af 15. november 2005 i sag C-392/02 (Kommissionen mod Danmark, Sml. I, s. 9811), fremgår det af toldkodeksens artikel 217, 218 og 221, at disse betingelser er opfyldt, når toldmyndighederne har de nødvendige oplysninger og følgelig er i stand til at beregne afgiftsbeløbet vedrørende toldskylden og fastslå, hvem der er debitor (jf. i denne retning dommene af 14.4.2005 i sagen Kommissionen mod Nederlandene, præmis 71, og i sagen Kommissionen mod Tyskland, præmis 80). Medlemsstaterne kan ikke undlade at fastlægge kravene, selv om de bestrider dem, da Fællesskabets finansielle ligevægt i modsat fald ville blive forstyrret som følge af en medlemsstats handlemåde (dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, præmis 60).

76 Det følger heraf, at medlemsstaterne har pligt til at fastslå en fordring fra Fællesskabet på egne indtægter, når toldmyndighederne er i stand til at beregne afgiftsbeløbet vedrørende en toldskyld og fastslå, hvem der er debitor (dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, præmis 61), og følgelig at bogføre fordringerne i overensstemmelse med artikel 6 i forordning nr. 1150/2000.

77 I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at de belgiske myndigheder først har bogført toldskylden et år efter den af Kommissionen gennemførte kontrol i 1996 og 1997, og at betalingsanmodningen, som forudsætter, at de belgiske toldmyndigheder var i stand til at beregne afgiftsbeløbet vedrørende toldskylden og fastslå, hvem der er debitor, blev afsendt længe før den pågældende kontrol. Herefter er den bogføring, der burde havde fundet sted inden for den frist, der er fastsat i artikel 6, stk. 3, i forordning nr. 1150/2000, og som i nærværende sag regnes fra afsendelsen af betalingsanmodningerne, åbenlyst sket for sent.

— Om den påståede fejlagtige bogføring af fordringerne i B-regnskabet

78 Som Domstolen har bemærket i præmis 66 i dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, følger det af artikel 17, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1150/2000, at medlemsstaterne desuden har pligt til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for, at de beløb, som svarer til de i henhold til samme forordnings artikel 2 fastlagte fordringer, stilles til Kommissionens rådighed. Medlemsstaterne er alene fritaget for denne pligt, såfremt inddrivelse ikke var mulig på grund af force majeure, eller hvis det viser sig, at det definitivt er umuligt at foretage inddrivelsen af grunde, som ikke kan tilskrives dem.

79 Med hensyn til bogføringen af egne indtægter fastsætter artikel 6, stk. 3, litra a) og b), i forordning nr. 1150/2000, at medlemsstaterne i A-regnskabet skal opføre de i

henhold til samme forordnings artikel 2 konstaterede fordringer senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev konstateret, dog kan de i B-regnskabet inden for samme frist opføre de fordringer, der er konstateret, men »endnu ikke er [...] [inddrevet]«, og for hvilke der ikke er stillet sikkerhed, samt »fordringer, der er konstateret og dækket af garantier, [men som] anfægtes og forventes at blive ændret som følge af de opståede uoverensstemmelser«.

80 For at de egne indtægter kan blive stillet til rådighed, bestemmer artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1150/2000, at hver enkelt medlemsstat som fastlagt i artikel 10 fører egne indtægter til kredit for den konto, som med henblik herpå er oprettet i Kommissionens navn. I overensstemmelse med artikel 10, stk. 1, foretages krediteringen efter fradrag af opkrævningsomkostninger senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev fastlagt i henhold til samme forordnings artikel 2, bortset fra fordringer, som i medfør af forordningens artikel 6, stk. 3, litra b), er opført i B-regnskabet, hvor krediteringen skal foretages senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen er [...] »[inddrevet]«.

81 I denne forbindelse har den belgiske regering for det første gjort gældende, at for så vidt som de fordringer, der er omfattet af nærværende sag, var »anfægtet« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 6, stk. 3, litra b), i forordning nr. 1150/2000, kunne de pågældende beløb med rette bogføres i B-regnskabet.

82 Som den belgiske regering med rette har anført, kan de garanterende organisationer, som i henhold til TIR-konventionens artikel 8, stk. 1, er solidarisk ansvarlige med TIR-carnetets indehaver, for betalingen af den toldskyld, der er forfaldet til betaling, i lighed med den pågældende indehaver anfægte selve fordringen (jf. i denne retning vedrørende beviset for, hvor uregelmæssigheden har fundet sted, dom af 23.9.2003, sag C-78/01, BGL, Sml. I, s. 9543, præmis 50-53). Kommissionen har imidlertid

anført, at de uoverensstemmelser, som den belgiske regering har henvist til, vedrører udnyttelsen af garantien og ikke den omstridte fordrings eksistens eller størrelse. Den belgiske regering har ikke godtgjort, at betingelserne i artikel 6, stk. 3, litra b), i forordning nr. 1150/2000 er opfyldt i nærværende sag, nemlig at de af sagen omhandlede fordringer er blevet anfægtet af organisationerne inden for fristen og forventes at blive ændret som følge af de opståede uoverensstemmelser.

83 Den belgiske regering har for det andet gjort gældende, at de ikke-inddrevne fordringer, som er omhandlet i sagen, med rette kunne opføres i B-regnskabet, for så vidt som de rent faktisk ikke var dækket af en garanti som omhandlet i artikel 6, stk. 3, litra b), i forordning nr. 1150/2000. Regeringen har gjort gældende, at da den garantiordning, som transitsystemet på grundlag af TIR-carneter har bygget på siden 1993, gik konkurs, efter at forsikringspoolen havde afvist at skadesløsholde de belgiske garanterende organisationer, viste det sig, at garantierne på grund af organisationernes insolvens ikke kunne realiseres, hvorfor de pågældende fordringer skulle opføres i B-regnskabet som ikke-garanterede fordringer.

84 Herved bemærkes, at rettigheder og forpligtelser for den garanterende organisation i henhold til TIR-konventionen er reguleret dels i TIR-konventionen og fællesskabsretten, dels i den garantiaftale, som organisationen har indgået med Kongeriget Belgien, og som er undergivet belgisk ret (jf. i denne retning BGL-dommen, præmis 45).

85 I henhold til toldkodeksens artikel 193 kan den sikkerhed, der kræves for betalingen af en toldskyld, stilles ved en kaution, og i medfør af toldkodeksens artikel 195 skal kautionisten skriftligt forpligte sig til solidarisk med debitor at betale sikkerhedsstillelsesbeløbet for den toldskyld, som forfalder til betaling.

86 Hvad særligt angår godstransport på grundlag af TIR-carneter, som er omhandlet i toldkodeksens artikel 91, stk. 2, litra b), fremgår det af TIR-konventionens artikel 8, stk. 1, at de garanterende organisationer ved kautionskontrakten på samme måde forpligter sig til at betale toldafgifter, som den told- og afgiftspligtige person skylder, og er solidarisk ansvarlig med den told- og afgiftspligtige for betalingen af disse beløb, selv om de kompetente myndigheder i medfør af artikel 8, stk. 7, så vidt muligt skal forlange indfrielse hos den direkte ansvarlige person, før der rettes krav mod den garanterende organisation.

87 Under disse omstændigheder kan det ikke bestrides, at den garanti, som de garanterende organisationer stiller i forbindelse med en TIR-transport, falder ind under begrebet kaution i artikel 6, stk. 3, litra b), i forordning nr. 1150/2000.

88 Imidlertid skal det præciseres, at det i henhold til TIR-konventionens artikel 8, stk. 3, tilkommer medlemsstaterne at fastsætte det maksimale beløb pr. TIR-carnet, som kan fordres hos den garanterende organisation.

89 Følgelig skal konstaterede fordringer hidrørende fra TIR-transporter, således som Kommissionen i øvrigt har anerkendt, i hvert fald op til den maksimale dækningsgrænse, der er aftalt i TIR-ordningen, principielt opføres i A-regnskabet og stilles til Kommissionens rådighed i overensstemmelse med artikel 10 i forordning nr. 1150/2000, selv om toldskylden i givet fald overskrider den maksimale dækningsgrænse beløbsmæssigt.

90 Denne fortolkning er i overensstemmelse med formålene bag indførelsen af B-regnskabet, der som anført i 11. betragtning til forordning nr. 1150/2000 skal sætte

Kommissionen i stand til bedre at følge medlemsstaternes inddrivelse af egne indtægter og at tage hensyn til den økonomiske risiko, medlemsstaterne løber.

91 Den belgiske regerings argument om, at TIR-ordningens krise, som medførte, at det garantisystem, ordningen bygger på, brød sammen, har haft som konsekvens, at de omtvistede fordringer siden 1993 rent faktisk ikke var dækket af en garanti, hvorfor de tilsvarende beløb skulle opføres i B-regnskabet, kan ikke tiltrædes.

92 Uden at det er nødvendigt at undersøge, om garantisystemet, der blev indført med TIR-konventionen, ikke længere fungerede korrekt på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, fremgår det, at de belgiske myndigheders ensidige beslutning om at bogføre de pågældende fordringer i B-regnskabet under alle omstændigheder, således som Kommissionen har gjort gældende, tilsidesætter medlemsstaternes pligt i medfør af artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1150/2000 til at træffe alle de nødvendige foranstaltninger med henblik på at stille egne indtægter til rådighed for Kommissionen i overensstemmelse med forordningens betingelser.

93 Artikel 17, stk. 1, udgør således et konkret udtryk for kravet om loyalt samarbejde i artikel 10 EF, hvorefter medlemsstaterne dels skal meddele Kommissionen de problemer, der måtte opstå ved anvendelsen af fællesskabsretten (jf. analogt bl.a. dom af 2.7.2002, sag C-499/99, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 6031, præmis 24), dels ikke må indføre nationale foranstaltninger, som har været genstand for indvendinger, forbehold eller betingelser fra Kommissionens side (jf. analogt dom af 5.5.1981, sag 804/79, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. s. 1045, præmis 32). I det foreliggende tilfælde er det imidlertid ubestridt, at Kongeriget Belgien har handlet ensidigt uden at meddele Kommissionen de problemer, der er opstået ved anvendelsen af fællesskabsretten, og dette endda på trods af indvendinger fra Kommissionen.

94 Samarbejdspligten er desto større, eftersom tabte indtægter i forbindelse med egne indtægter, således som Domstolen har fastslået i præmis 54 i dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, enten skal kompenseres ved en anden egen indtægt eller ved tilpasning af udgifterne.

95 Desuden kan den belgiske regering ikke påberåbe sig, at der foreligger »force majeure« i henhold til artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 1150/2000. Efter Domstolens faste praksis betegner begrebet force majeure de usædvanlige og uforudsigelige omstændigheder, som den, der påberåber sig dem, ikke har nogen indflydelse på, og som han ikke har mulighed for at afværge, heller ikke selv om han udviser den størst mulige påpasselighed (jf. bl.a. dom af 5.2.1987, sag 145/85, Denkavit, Sml. s. 565, præmis 11). Ved sin ensidige beslutning om at bogføre de omstridte fordringer i B-regnskabet uden at meddele Kommissionen problemerne på trods af dennes indvendinger, har Kongeriget Belgien imidlertid åbenlyst ikke udvist den størst mulige påpasselighed med henblik på at afværge de omstændigheder, der påberåbes.

96 Den forsinkede og fejlagtige bogføring af fordringerne i B-regnskabet har betydet en forsinket kreditering af de tilsvarende egne indtægter på Kommissionens konto, hvilket i overensstemmelse med artikel 9 og 10 i forordning nr. 1150/2000 skal ske inden for samme frist som den, der er fastsat for bogføring af de pågældende fordringer i A-regnskabet i henhold til forordningens artikel 6, stk. 3, litra a).

97 I lyset af disse betragtninger skal første klagepunkts forskellige led forkastes.

Om andet klagepunkt vedrørende den manglende meddelelse til Kommissionen af andre beløb bogført med urette i B-regnskabet

98 Det skal for det første bemærkes, at Kommissionen hverken i stævningen eller i replikken har gjort rede for denne påstand, og for det andet, at Kommissionens påstande alene vedrører tilsidesættelse af artikel 6, 9, 10 og 11 i forordning nr. 1150/2000.

99 Herefter skal andet klagepunkt forkastes.

Om det tredje klagepunkt vedrørende den manglende betaling af de morarenter, der er påløbet de skyldige beløb, til Kommissionen

Parternes argumenter

100 Kommissionen har anført, at for så vidt som de belgiske myndigheder endnu ikke har stillet en stor del af de skyldige beløb til rådighed, og for så vidt som de beløb, der er stillet til rådighed, først er blevet det for sent, er der påløbet morarenter i henhold til artikel 11 i forordning nr. 1150/2000. Kommissionen er af den opfattelse, at disse renter vedrører hele det beløb, der er dækket af garantien, og som burde havde været bogført i A-regnskabet.

101 Den belgiske regering har heroverfor anført, at for så vidt som de belgiske myndigheder endnu ikke har haft mulighed for at foretage en effektiv inddrivelse, hvilket er tilfældet for 66 af de carneter, der er omfattet af nærværende sag, er fristen

for at stille disse fordringer til rådighed for Fællesskabet endnu ikke begyndt at løbe, hvorfor der ikke kan være tale om morarenter. Hvad angår den toldskyld, der er inddrevet i 1999 som følge af forsikringspoolens betaling, er disse beløb blevet stillet til rådighed for Kommissionen inden for den fastsatte frist. Subsidiært gør den belgiske regering gældende, at Kommissionen har beregnet morarenterne urigtigt, idet den belgiske stat for seks af de omhandlede TIR-carneter, hvis garanti blev frigivet af poolen i 1999, faktisk har betalt mere end det skyldige beløb, mens Kommissionen synes at betragte det grundbeløb, der anvendes til opgørelse af morarenter, som det beløb, den belgiske stat har betalt, og ikke det beløb, den var skyldig at betale.

Domstolens bemærkninger

102 Ifølge artikel 11 i forordning nr. 1150/2000 medfører enhver forsinkelse med krediteringen af den i samme forordnings artikel 9, stk. 1, omhandlede konto, at den pågældende medlemsstat skal betale en rente for hele forsinkelsesperioden. De pågældende renter kan kræves betalt uanset grunden til den forsinkede kreditering af Kommissionens konto (jf. bl.a. dommen af 14.4.2005 i sagen Kommissionen mod Nederlandene, præmis 91).

103 Følgelig medfører undladelsen og forsinkelsen med krediteringen af egne indtægter på Kommissionens konto, som er konstateret i forbindelse med det første klagepunkt, i medfør af artikel 11 i forordning nr. 1150/2000, krav på morarenter, der ikke anfægtes af Kongeriget Belgien hvad angår den manglende indbetaling, hvorfor tredje klagepunkt skal tages til følge.

104 Henset til den omstændighed, at Kommissionen med nærværende søgsmål ikke tilsigter, at der fastslås en tilsidesættelse i forbindelse med hver enkelt TIR-carnet ved Domstolen, og da der ikke er nedlagt beløbsmæssige påstande, skal der ikke i nærværende dom tages stilling til størrelsen af de skyldige morarenter.

105 Henset til de ovenfor anførte bemærkninger skal det fastslås, at:

Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, 9, 10 og 11 i forordning nr. 1150/2000, som med virkning fra den 31. maj 2000 har ophævet og erstattet forordning nr. 1552/89, hvis genstand er identisk, idet det

— har undladt at bogføre egne indtægter hidrørende fra TIR-carneter, som ikke er afviklet forskriftsmæssigt, eller har bogført disse for sent, har bogført disse egne indtægter i B-regnskabet i stedet for at bogføre dem i A-regnskabet, med det resultat, at de egne indtægter, der følger heraf, ikke er blevet stillet rettidigt til rådighed for Kommissionen, og

— har afvist at betale de morarenter, der er påløbet de skyldige beløb, til Kommissionen.

Sagens omkostninger

106 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Belgien tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Kongeriget Belgien har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

1) **Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, 9, 10 og 11 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000 om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter, som med virkning fra den 31. maj 2000 har ophævet og erstattet Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/89 af 29. maj 1989 om gennemførelse af afgørelse 88/376/EØF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter, hvis genstand er identisk, idet det**

   — **har undladt at bogføre egne indtægter hidrørende fra TIR-carneter, som ikke er afviklet forskriftsmæssigt, eller har bogført disse for sent, har bogført disse egne indtægter i B-regnskabet i stedet for at bogføre dem i A-regnskabet, med det resultat, at de egne indtægter, der følger heraf, ikke er blevet stillet rettidigt til rådighed for Kommissionen, og**

   — **har afvist at betale de morarenter, der er påløbet de skyldige beløb, til Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber.**

2) **I øvrigt frifindes Kongeriget Belgien.**

3) **Kongeriget Belgien betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter